

neučinil vůči žalobci dříve, než tento pohledávku zažaloval. Objednatel může uplatňovati nárok ze správy, oznámil-li v zákonné lhůtě druhé smluvní straně vady díla. Lhůta ta činí při smlouvách týkajících se nemovitostí, tedy i při stavebních smlouvách tři roky (§ 933 obč. zák.). Ježto odevzdání domu i podle údajů žalobcových se stalo dne 3. září 1928, plyne lhůta od tohoto dne. Uplatnil-li žalovaný své nároky na slevu započtením na zažalovanou pohledávku podáním, dne 21. února 1931 soudu došlým a žalobci teprve 5. března 1931 doručeným, byla lhůta dodržena.

N e j v y š š í s o u d nevyhověv dovolání, uvedl v otázce, o niž tu jde, v

d ů v o d e c h :

Marně poukazuje žalobce na ustanovení § 933, odst. 2, obč. zák. o povinnosti oprávněného ze správy oznámiti vady odevzdateli věci před uplynutím zákonné lhůty, má-li mu zůstatí námitka ve sporu zachována. Podle § 1395 obč. zák. nevzniká nový obligační poměr mezi postupníkem a postoupeným dlužníkem a není proto pochyby, že jest pokládati i postupníka za osobu oprávněnou k přijetí oznámení vad ze správy, které vznikly proti postupiteli před postupem. Byly tedy vady díla hlášeny a ve sporu námitkou uplatněny včas tím, že tak žalovaná dlužnice učinila za sporu podáním ze dne 17. února 1931 (rozh. č. 8285 Sb. n. s.).

Čís. 15764.

Ustanovení § 488 obč. zák. upravuje jen služebnosti k zřízení okna v cizí zdi ve smyslu § 475 č. 3 obč. zák., nikoli však záporné služebnosti domovní ve smyslu § 476 č. 10 a 11 obč. zák., jež předpokládá okno ve vlastní nebo společné zdi.

Kdo tvrdí, že vydržel zápornou služebnost domovní, musí dokázati, že zakázal majiteli služebného pozemku konati na něm něco, k čemu by byl jinak oprávněn, a že se tomu zákazu podrobil. Nestací jen skutečný stav.

(Rozh. ze dne 27. ledna 1937, Rv I 306/35.)

Žalobce přednesl, že žalovaní postavili těsně před okno jeho kuchyně na svém pozemku prkno tak, že mu tím odňali světlo a přístup vzduchu do kuchyně. Tvrdě, že okno to bylo ve zdi po dobu delší než třicet let a že tím bylo vydrženo právo služebnosti na přístup světla a vzduchu, domáhá se žalobou odstranění toho prkna. N i ž š í s o u d y uznaly podle žaloby.

N e j v y š š í s o u d žalobu zamítl.

D ů v o d y :

Jest předeslati, že v souzeném případě nejde o okno v cizí zdi a tudíž nejde o právo okna ve smyslu § 488 obč. zák., jímž se rozumí jen právo uvedené v § 475 č. 3 obč. zák. (okno v cizí zdi zříditi, ať pro světlo

nebo vyhlídku), nýbrž o právo ve smyslu § 476 č. 10 a 11 obč. zák. (neodnímati panujícímu stavení světla a vzduchu ani vyhlídky), jež bývá obyčejně nazýváno též právem okenním. Obojí tato práva se však od sebe podstatně liší a nelze použití ustanovení § 488 obč. zák. pro výklad § 476 č. 10 a 11 obč. zák., jak to mylně učinily soudy nižší. Neboť ustanovení § 488 obč. zák. upravuje pozitivní služebnost zříditi okno v cizí zdi (§ 475 č. 3 obč. zák.), kdežto zde jde o zápornou služebnost domovní ve smyslu § 476 č. 10 a 11 obč. zák., jež předpokládá okno ve vlastní nebo společné zdi, jak tomu je právě v souzeném případě. S tímto právem nelze však směšovati právo otvírati okno do vzduchového prostoru sousedova, jež může býti samostatným právem služebnosti pozitivní, ale o to tu nejde. Žalobci jde, jak z jeho žalobního přednesu je zřejmé, jen o to, aby jeho oknu zřízenému ve vlastní zdi nebylo odnímáno světlo, vzduch a vyhlídka, jde tedy zřejmě o právo ve smyslu § 476 č. 10 a 11 obč. zák. a tedy o domovní služebnost zápornou. Poněvadž tvrdí, že této záporné služebnosti domovní nabyl vydržením, bylo na něm, aby dokázal skutečnosti, které by toto vydržení odůvodňovaly. Ježto jde právě o zápornou služebnost, nemůže pouhý skutečný stav, třeba trval již od dávných dob, odůvodniti držbu a vydržení takovéto služebnosti, nýbrž se vyžaduje, aby majitel pozemku panujícího zakázal majiteli pozemku služebného konati na služebném pozemku něco, k čemu by byl jinak oprávněn, a že majitel služebného pozemku se tomu podrobil (rozh. č. 5149 a 5644 Sb. n. s.). Bylo tedy, když jde o t. zv. záповědní právo ve smyslu §§ 313, 351 a 1459 obč. zák., na žalobci, aby prokázal, že onen stav nebyl pouze nahodilým, nýbrž že byl přivoděn a zachováván právě tím, že on resp. jeho právní předchůdce toto záповědní právo uplatňoval po případě uplatnil a že se žalovaná strana resp. jejich právní předchůdcové jedině z toho důvodu zdržovali veškerých úkonů toto právo rušících, jemu se prostě podrobili a nadále toho práva na tento způsob šetřili. Tyto nutné předpoklady pro uplatňované vydržení však splněny nebyly, ba žalobce takových skutečností, jež by vydržení podle toho, co bylo právě uvedeno, odůvodňovalo, ani netvrdil, omeziv se ve svém přednesu na pouhý fakt, že stav, jaký tu byl postavením prkenné stěny před jeho okno, trval po dobu vydržecí. Žaloba postrádá skutkového základu.

Čís. 15765.

Hloubení větrné jámy podle § 131 b) hor. zák. podléhá předpisům obecného horního zákona, nikoli předpisům živnostenského řádu.

Závodní jest povinen učiniti veškerá bezpečnostní opatření, jež jsou způsobila zameziti při opatrném výkonu práce ohrožení dělníkovo, i bez výslovného příkazu nebo předpisu. Dozorce, ustanovený podle § 9 zák. č. 12/1894 ř. z., má dbáti toho, aby byla dodržena bezpečnostní opatření předepsaná báňským úřadem.

Podle § 9 nařízení horního hejtmanství ze dne 7. března 1903 č. 1561 musí býti těžné stolice na dolech tak zřízeny, aby nemohla býti klec